

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Teologia pastoralna
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Pastoral Theology
Kierunek studiów	Teologia kurs B
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	nauki teologiczne
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	o. dr hab. Marek Fiałkowski, prof. KUL
---	--

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	60	V-VI	5
konwersatorium			
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	W1: Znajomość podstawowych zagadnień z teologii
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1: Przedstawienie koncepcji teologii pastoralnej
C2: Ukazanie historycznego rozwoju teologii pastoralnej
C3: Prezentacja wybranych kwestii z zakresu teologii pastoralnej ogólnej i teologii pastoralnej szczegółowej
C4: Przedstawienie ważniejszych form duszpasterstwa zwyczajnego i nadzwyczajnego
C5: Wdrożenie do różnych form apostołstwa

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	rozumie terminologię nauk teologicznych oraz specyfikę przedmiotową i metodologiczną teologii, w szczególności teologii pastoralnej, którą jest w stanie stosować i twórczo rozwijać	T_W01, T_W08, T_W09, T_W12, T_W16
W_02	wskazuje na powiązania teologii pastoralnej z innymi dyscyplinami teologicznymi oraz z innymi dziedzinami nauk, zwłaszcza humanistycznymi i społecznymi pozwalające na integrowanie perspektyw właściwych dla kilku dyscyplin naukowych	T_W03, T_W05, T_W07
W_03	rozpoznaje główne zasady działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej i charytatywnej Kościoła katolickiego oraz rozumie kulturotwórczą rolę Kościoła i teologii, zarówno w aspekcie historycznym, jak i społecznym	T_W14, T_W17, T_W19
W_04	opisuje proces i uwarunkowania rozwoju religijno-duchowego i działalności duszpasterskiej Kościoła oraz jego zagrożenia, zwłaszcza wynikających z uwarunkowań i procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego	T_W15, T_W18
UMIĘTNOŚCI		
U-01	umie zdobywać niezbędną wiedzę, interpretować teologicznie oraz ocenić zjawiska społeczno-kulturowe w odniesieniu do działalności duszpasterskiej Kościoła	T_U01, T_U02, T_U15, T_U16, T_U19
U-02	posiada umiejętność nawiązania współpracy z różnymi podmiotami działalności edukacyjno-wychowawczej, kulturalnej i społecznej oraz twórczego włączenia się w różne formy działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej i charytatywnej Kościoła katolickiego	T_U09, T_U10, T_U11,
U-03	potrafi opracować prezentację dotyczącą życia i działania Kościoła we współczesnym świecie, uwzględniającą teologiczne źródła oraz dane nauk pomocniczych teologii pastoralnej	T_U04, T_U05, T_U06, T_U13, T_U18,
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	uznaje złożoną rzeczywistość i potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, zwłaszcza odnoszących się do posługi zbawczej Kościoła, które identyfikuje i rozstrzyga, w świetle wiedzy teologicznej i danych nauk społecznych	T_K02, T_K03, T_K04, T_K05,
K_02	uznaje własną, indywidualną odpowiedzialność za kształt życia społecznego, kultury, dziedzictwa chrześcijańskiego oraz znaczenie formacji służącej aktywności na polu duszpasterskim i społecznym	T_K01, T_K06, T_K07, T_K08, T_K09

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Pojęcie i problematyka teologii pastoralnej
2. Historyczny rozwój teologii pastoralnej
3. Współczesne koncepcje teologii pastoralnej

4. Misja Kościoła w świecie
5. Funkcje podstawowe Kościoła
6. Diecezja i parafia miejscem urzeczywistniania się Kościoła
7. Pojęcie duszpasterstwa, jego podział i uwarunkowania
8. Apostolat społeczny katolików świeckich
9. Ruchy, stowarzyszenia i małe grupy religijne w Kościele
10. Przemiany społeczno-kulturowe a duszpasterstwo

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny	Egzamin ustny	Karta egzaminacyjna
W_02	Wykład konwencjonalny	Egzamin ustny	Karta egzaminacyjna
W_03	Wykład konwersatoryjny	Egzamin ustny	Karta egzaminacyjna
W_04	Wykład konwersatoryjny	Egzamin ustny	Karta egzaminacyjna
UMIĘTNOŚCI			
U_01	Dyskusja	Prezentacja multimedialna	Plik z prezentacją
U_02	Dyskusja	Prezentacja multimedialna	Plik z prezentacją
U_03	Dyskusja	Prezentacja multimedialna	Plik z prezentacją
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Metoda obserwacji uczestniczącej	Obserwacja	Raport z obserwacji
K_02	Metoda obserwacji uczestniczącej	Obserwacja	Raport z obserwacji

VI. Kryteria oceny, uwagi...

ocena niedostateczna

(W) student nie rozumie terminologii, specyfiki przedmiotowej i metodologicznej teologii pastoralnej, nie potrafi powiązać jej z innymi dyscyplinami teologicznymi oraz z innymi dziedzinami nauk, zwłaszcza humanistycznymi. Nie rozpoznaje także głównych zasad działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej i charytatywnej Kościoła katolickiego oraz kulturotwórczej roli Kościoła i teologii. Ponadto nie potrafi opisać procesu i uwarunkowań rozwoju religijno-duchowego i działalności duszpasterskiej Kościoła oraz jego zagrożeń, zwłaszcza wynikających z uwarunkowań i procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego.

(U) student nie potrafi ocenić i interpretować teologicznie zjawisk społeczno-kulturowe w odniesieniu do działalności duszpasterskiej Kościoła. Nie posiada także umiejętności nawiązania współpracy z różnymi podmiotami działalności edukacyjno-wychowawczej, kulturalnej i społecznej oraz twórczego włączenia się w różne formy działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej i charytatywnej Kościoła katolickiego. Ponadto nie opracował prezentacji na zadany temat związany z życiem i działaniem Kościoła we współczesnym świecie, uwzględniającej teologiczne źródła oraz dane nauk pomocniczych teologii pastoralnej.

(K) student nie uznaje złożonej rzeczywistości i potrzeby interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, zwłaszcza odnoszących się do posługi zbawczej Kościoła. Nie postrzega ich i nie rozwiązuje w świetle wiedzy teologicznej i danych nauk społecznych. Ponadto nie uznaje własnej, indywidualnej odpowiedzialności za kształt życia społecznego, kultury, dziedzictwa chrześcijańskiego oraz znaczenia formacji służącej aktywności na polu duszpasterskim i społecznym.

ocena dostateczna

(W) student w niewielkim stopniu rozumie terminologię, specyfikę przedmiotową i metodologiczną teologii pastoralnej, potrafi zaledwie w dostatecznym stopniu powiązać jej z innymi dyscyplinami teologicznymi oraz z innymi dziedzinami nauk, zwłaszcza humanistycznymi. Rozpoznaje tylko niektóre zasady działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej i charytatywnej Kościoła katolickiego oraz w niewielkim zakresie rozumie kulturotwórczą rolę Kościoła i teologii. Ponadto tylko częściowo potrafi opisać proces i uwarunkowania rozwoju religijno-duchowego i działalność duszpasterską Kościoła oraz jego zagrożenia, zwłaszcza wynikających z uwarunkowań i procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego.

(U) student w niewielkim stopniu potrafi ocenić i interpretować teologicznie zjawiska społeczno-kulturowe w odniesieniu do działalności duszpasterskiej Kościoła. Posiada częściową umiejętność nawiązania współpracy z różnymi podmiotami działalności edukacyjno-wychowawczej, kulturalnej i społecznej oraz twórczego włączenia się w różne formy działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej i charytatywnej Kościoła katolickiego. Ponadto prezentację na zadany temat związany z życiem i działania Kościoła we współczesnym świecie opracował na dostatecznym poziomie.

(K) student tylko częściowo uznaje złożoną rzeczywistości i potrzeby interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, zwłaszcza odnoszących się do posługi zbawczej Kościoła. W niewielkim stopniu je postrzega i rozwiązuje w świetle wiedzy teologicznej i danych nauk społecznych. Ponadto nie jest do końca przekonany o własnej, indywidualnej odpowiedzialności za kształt życia społecznego, kultury, dziedzictwa chrześcijańskiego oraz o znaczeniu formacji służącej aktywności na polu duszpasterskim i społecznym.

ocena dobra

(W) student rozumie terminologię, specyfikę przedmiotową i metodologiczną teologii pastoralnej, potrafi powiązać ją z innymi dyscyplinami teologicznymi oraz z innymi dziedzinami nauk, zwłaszcza humanistycznymi. Dobrze rozpoznaje także główne zasady działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej i charytatywnej Kościoła katolickiego oraz kulturotwórczą roli Kościoła i teologii. Ponadto potrafi opisać proces i uwarunkowania rozwoju religijno-duchowego i działalności duszpasterskiej Kościoła oraz jego zagrożenia, zwłaszcza wynikające z uwarunkowań i procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego.

(U) student potrafi dobrze ocenić i interpretować teologicznie zjawisk społeczno-kulturowe w odniesieniu do działalności duszpasterskiej Kościoła. Posiada także umiejętności nawiązania współpracy z różnymi podmiotami działalności edukacyjno-wychowawczej, kulturalnej i społecznej oraz twórczego włączenia się w różne formy działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej i charytatywnej Kościoła katolickiego. Ponadto na dobrym poziomie opracował prezentację na zadany temat związany z życiem i działania Kościoła we współczesnym świecie, uwzględniając teologiczne źródła oraz dane nauk pomocniczych teologii pastoralnej.

(K) student w dużym stopniu uznaje złożoną rzeczywistość i potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, zwłaszcza odnoszących się do posługi zbawczej Kościoła. Postrzega je i rozwiązuje w świetle wiedzy teologicznej i danych nauk społecznych. Ponadto uznaje własną, indywidualną odpowiedzialność za kształt życia społecznego, kultury, dziedzictwa chrześcijańskiego oraz znaczenie formacji służącej aktywności na polu duszpasterskim i społecznym.

ocena bardzo dobra

(W) student bardzo dobrze rozumie terminologię, specyfikę przedmiotową i metodologiczną teologii pastoralnej, potrafi powiązać ją z innymi dyscyplinami teologicznymi oraz z innymi dziedzinami nauk, zwłaszcza humanistycznymi. Bardzo dobrze rozpoznaje także główne zasady działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej i charytatywnej Kościoła katolickiego oraz kulturotwórczą rolę Kościoła i teologii. Ponadto potrafi bardzo dobrze opisać proces i uwarunkowania rozwoju religijno-duchowego i działalności duszpasterskiej Kościoła oraz jego zagrożenia, zwłaszcza wynikające z uwarunkowań i procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego.

(U) student potrafi bardzo dobrze ocenić i interpretować teologicznie zjawisk społeczno-kulturowe w odniesieniu do działalności duszpasterskiej Kościoła. Posiada także bardzo dobre umiejętności nawiązania współpracy z różnymi podmiotami działalności edukacyjno-wychowawczej, kulturalnej i społecznej oraz twórczego włączenia się w różne formy działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej i charytatywnej Kościoła katolickiego. Ponadto opracował bardzo dobrą prezentację na zadany temat związany z życiem i działaniem Kościoła we współczesnym świecie, uwzględniając teologiczne źródła oraz dane nauk pomocniczych teologii pastoralnej.

(K) student w bardzo dobrym stopniu uznaje złożoną rzeczywistość i potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, zwłaszcza odnoszących się do postęgi zbawczej Kościoła. Bardzo dobrze je postrzega i rozwiązuje w świetle wiedzy teologicznej i danych nauk społecznych. Ponadto uznaje własną, indywidualną odpowiedzialność za kształt życia społecznego, kultury, dziedzictwa chrześcijańskiego oraz znaczenie formacji służącej aktywności na polu duszpasterskim i społecznym.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	60
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	70

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Teologia pastoralna. Red. R. Kamiński. T. 1. Teologia pastoralna fundamentalna. Lublin: Atla 2 2000; Teologia pastoralna. Red. R. Kamiński. T. 2. Teologia pastoralna szczegółowa. Lublin: Atla 2 2002; Leksykon teologii pastoralnej. Red. R. Kamiński, W. Przygoda, M. Fiałkowski. Lublin: TN KUL 2006; R. Kamiński. Duszpasterstwo w społeczeństwie pluralistycznym. Lublin: Atla 2 1997; R. Kamiński. Działalność zbawcza Kościoła w teorii i praktyce pastoralnej. Lublin: Wyd. KUL 2007; M. Polak. Od teologii do eklezjologii pastoralnej. Zagadnienia fundamentalne. Poznań: WT UAM 2014.
Literatura uzupełniająca
A. L. Szafrąński. Kariologia. Zarys nauki o Kościele w świecie współczesnym. Lublin: TN KUL 1990; Duszpasterstwo specjalne. Red. R. Kamiński, B. Drożdż. Lublin: Atla 2 1998; D. Bourgeois. Duszpasterstwo Kościoła. Poznań: Pallottinum 2001; J. Kurosz. Teologia pastoralna. Materiały do ćwiczeń. Cz. 1: Teologia pastoralna fundamentalna. Poznań: WT UAM 2009; J. Kurosz. Teologia pastoralna. Materiały do ćwiczeń. Cz. 2: Teologia pastoralna szczegółowa – wybrane zagadnienia teologii laikatu i apostołstwa. Poznań: WT UAM 2012; W trosce o teologię pastoralną i duszpasterstwo. Księga pamiątkowa ku czci ks. prof. dra hab. Ryszarda Kamińskiego. Red. W. Śmigiel, M. Fiałkowski. Lublin: Wyd. KUL 2013; F. Blachnicki. Teologia pastoralna ogólna. Cz. 1: Wstęp do teologii pastoralnej. Teologiczne zasady duszpasterstwa. Warszawa: Wyd. Salezjańskie 2013; F. Blachnicki. Teologia pastoralna ogólna. Cz. 2 Eklezjologiczna dedukcja teologii pastoralnej. Warszawa: Wyd. Salezjańskie 2015.